

DOMOVINA

Oglasni:

Na 1 mm x 60 inseratnega stolpca mali 80 vinarjev, vsaki 1-20 K, poslane, posmrtnice in reklame 2 K. Večkratne objave popust.

Izhaja ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Upravištvo „Domovine“ v Ljubljani, Sedna ulica 6. Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva c. 18, Tel. 7A.

Karolina:

En osto „Domovine“ (trikrat na teden) mesečno 3 K, četrtletno 9 K, polletno 18 K, celoletno 36 K. Petkova številka mesečno 1 K, četrtletno 3 K, polletno 6 K, celoletno 12 K.

Iz narodnega predstavništva.

DEBATA O VLADNI IZJAVI.

Beograd, 30. maja.

V včerajšnji seji je posl. Biankini v dveinpolurnem govoru (njegov govorji so že iz dunajskega parlamenta znani po svoji dolgotrajnosti) govoril o razmerah v zasedenem delu Dalmacije in je prav nepolitično, kakor je to že navadila tega sicer starega, pa še vedno neizkušenega parlamentarca, napadal zaveznike, ki jih je celo nazival „propadle zaveznike“. Zbornica je potrpežljivo poslušala ta govor, ampak poslanci so bili očitno utrujeni, ker ko je dr. Laginja končal, je odredil predsednik deset minut odmora.

Ministrski predsednik dr. Vesnić je potem odgovarjal na izvajanja raznih govornikov in podal naslednjo izjavo:

„Gospoda! Prosim vas, ozirajte se na to, da nikakor ne bom mogel odgovoriti na vse, kar se je razpravljalo v tem parlamentu radi vladne izjave, gotovo se to tudi vam ne zdi potrebno, ker bi se diskusija o vladni izjavi preveč zavlekla in izzvala nova pojasnila, za katera sedaj ni mesta. Preden preidem na vprašanja, o katerih bom pojasnil stališče vlade, bom podal dve klavzuli. Mislim, da bom s tem podal naziranje vlade in naziranje četudi ne celokupnega, pa vendar velikega dela začasnega narodnega predstavništva samega. Prvo klavzulo podajam proti izrazom, ki so morda tudi nehoti bili izrečeni, to je proti izrazu g. poslanca Popadiča. Gospoda, nikakor ne moremo pripustiti, da bi se v parlamentu delala kakršnakoli razlika v patriotizmu naših državljanov vsega našega kraljestva (Tako je, vrlo dobro!), ker vemo, da, ako je šumadinski kmet, po svojem geografskem položaju in tradiciji doprinesel gotovo in nesporno največje žrtve za narodno ujedinjenje, vemo tudi, da so od prve vstaje našega naroda leta 1784. sodelovali na enako patriotski način naši bratje, ki so prihajali iz svojih krajev v našo domovino in s tem dopolnili to veliko skupno delo. (Tako je!) — Ravno tako podam klavzulo proti izrazom in gotovim izjavam prečastitega in spoštovanega člana g. poslanca Biankinija. Vsi čutimo in s njim delimo trpljenje, ki ga morajo sedaj prenašati njegovi bližnji rojaki. V tem pogledu mislim, da med nami ni razlike. Naloga nas vseh je, da storimo vse, da se ta bol, vsaj ublaži, ako se ne prekine popolnoma. Ako bi se bil prečastiti in spoštovani poslanec Biankini omejil na izražanje tega čuta, bi se morali mi vsi s svojo dušo zlagati z njim. Ali gospoda, spoštovani g. poslanec je pod vtisom razpoloženja šel dalje in privedel ne samo našo vladno, temveč obenem tudi začasno narodno predstavništvo in vso deželo v položaj, kakršnega nam on vsekakor ni želel in kakršnega nam on po svoji politični izkušnji ne more želeli. Mi ne smatramo svojih zaveznikov niti za „bivše“, niti za „propadle“. S temi zavezniki, s temi prijatelji smo se borili, z njimi smo bili skupaj, z njimi smo lili in mešali našo kri, samo z njimi smo mogli dovršiti ono, kar je v tem oziru ostalo nepopolno. Ali, gospoda, da bomo to mogli in da bomo lahko računali na zaveznike, t. j. apelirati na njihovo sodelovanje, ne smemo nikdar zahtevati, da se osvobodimo svojih obvez, ki nam jih nalaga istočasno naš tovariški položaj. Mi smo dolžniki zaveznikov (Biankini vpraša: „Ali nam oni ničesar ne dolgujejo?“). Mi moramo, gospoda, kot trgovci voditi račun o tem dolgu in o tej obveznosti. To smo delali do sedaj, pa bomo tudi v

bodoče pa uverjeni, da bodo tudi naši zavezniki, kakor do sedaj, tako tudi v bodoče istotako nastopali proti nam. Nadejamo se celo, da bodo mogli storiti to v bodoče v večji meri kakor do sedaj, ker se bodo tudi sami polagoma oprostili obvez, ker bodo v bodoče vedno bolj uvidevali, kolika je stvar, za katero so se vsi borili in za katero se borimo pravično. Prva in resna opomba glede vladne izjave obstaja v tem, da se je stavilo vprašanje, zakaj vlada v svoji izjavi ni ničesar povedala o jadranskem vprašanju. To so nam očitali g. Segvič kakor zelo spoštovani g. Biankini kakor tudi, ako se ne motim, g. Korac. Meni je, gospoda, drago, da se je vlada od raznih strani složno očrnila. Upam pa, da mi bo ravno tako lahko dati odgovor in pojasnilo glede te očrnitve. Gospoda! V vladni izjavi se nismo dotaknili jadranskega vprašanja prvič vsled tega, ker je v tem trenutku v teku. Tega nismo storili iz taktičnih razlogov ter vsled tega ni bilo treba vedeti za to, kar so v Rimu delali prej niti za to, kar delajo v Rimu danes. Smatramo za pravilno mednarodno zahtevo, da je predstavništvo, v katero imamo popolno in nedeljeno zaupanje, vedno informirano, kadar začnemo kak posel. Svoji mandatarjem moramo dati navodila, da morejo izvršiti svojo dolžnost s čim večjim uspehom za narodno stvar. Obenem smo smatrali, da bi, karkoli bi dejali v tem vprašanju v svojo izjavo, s tem izzvali diskusijo, ki bi utegnila otežkočiti položaj vlade in naše delegacije. Kakor vidite, gospoda, je imela vlada razlog, da je postopala tako, ker, ako se o tem vprašanju toliko govori, ko se vlada o njem sploh ni izjavila, koliko bi se govorilo, ako bi bila vlada to vprašanje omenila v svoji izjavi. Ali gospoda, drug in mnogo večnejši razlog je, vsled katerega smo smatrali, da ne omenimo tega vprašanja v tem trenutku, in sicer razlog, da je bilo ne samo nepotrebno, temveč je bilo tudi nesporno odveč o tem govoriti. Ta razlog je, da niti trenutek nismo dvomili, da je vse naše narodno predstavništvo brez razlike, ali je v vladi zastopano ali ne, v tem vprašanju enodušno. (Od vseh strani se čujejo glasovi: Tako je! Burno odobravanje.) Gospoda, mi smo smatrali za dolžnost, da začasnemu narodnemu predstavništvu objavimo v prvi vrsti to, kar nismo smatrali, da je potrebno s splošnega vidika, pa nam je bilo potrebno njegovo sodelovanje.“

KAJ JE Z ITALIJANSKO-JUGOSLOVANSKIMI POGAJANJI?

Basel, 30. maja. (Izv. por. „Domovine“.) Po poročilih francoskih listov se bodo pogajanja med italijanskimi in jugoslovanskimi mirovnimi delegati vršila po sestanku mirovne konference v Spa.

TURKI NAMERAVAJO NAPASTI GRŠKO.

Lugano, 30. maja. (Izv. por. „Domovine“.) „Secolo“ javlja iz Soluna, da zbira Mustafa Kemal paša svoje čete ob Marmarskem morju in namerava s 70.000 možmi napasti Grško.

ZMAGOVITO PRODİRANJE RUSKIH ARMAD.

Basel, 30. maja. (Izv. por. „Domovine“.) „Daily Mail“ poročajo iz Varšave: Varšava se pripravlja na obrambno stanje. Poljska vlada je

poklicala več rezervnih letnikov, pod orožje in izdala proglas, v katerem pravi, da je poljska očetnjava vsled napredovanja močnih ruskih čet v nevarnosti.

Basel, 30. maja. (Izv. por. „Domovine“.) „Times“ poročajo, da se umikanje Poljakov nadaljuje na vsej črti. Boljševiki so pomaknili svoje čete proti črti Vilna-Minsk in obstreljujejo s težkimi topovi predmestja Minska. Železniška proga, ki vodi v Varšavo, je pod ruskim topovskim ognjem.

Pariz, 30. maja. (Izv. por. „Domovine“.) „Journal“ poroča, da je maršal Petain sklical vrhovni vojni svet v Pariz, da se posvetuje o vojaškem položaju, ki je nastal vsled porazov Poljakov. Ministrski predsednik Millerand se je v sredo dolgo časa posvetoval s poljskim poslanikom v Parizu.

Nazadnjaki na delu.

Kakor vsa znamenja kažejo, boj na ujedinjenje našega troimenega naroda še ni dobojevan, ker imamo v naši sredi še preveč takih ljudi, ki jim je strankarski interes vse, država pa — nič. Iz ustavnega načrta Stojana Protića se jasno vidi, da so srbski radikanci, hrvatski pravaši in klerikalci, kakor tudi naši klerikalci veliki nasprotniki enotne, močne države. Teh strank ne veže ene z drugo noben skupni program, samo eno jim je skupno: brezmejna in neutolažljiva želja po vladi.

Naši klerikalci so se zvezali s srbskimi radikanci samo zato, da dobijo z njihovo pomočjo vso oblast na Slovenskem v svoje roke, da bi vsaj na Slovenskem nemoteno gospodarili tako, kot so gospodarili v času dr. Susteršiča žalostnega spomina. Razen tega jim je — kot zvestim slugam Rima — do tega, da je naša država čim bolj razcepljena in slaba, ker Rim — kraljevski kakor papeški — sovraži Jugoslavijo z vso dušo in ker dobivajo klerikalci svoje politične direktive iz Rima, je naravno, da njihova politika ne sme in ne more biti taka, da bi šla za ojačanje naše države, temveč samo taka, ki našo državo slabi. Rimski klerikalizem je naš večji sovražnik od italijanske vlade, ker pred Italijo se bomo že znali braniti, proti klerikalni hinavščini je pa boj veliko težji, ker to je politična stranka, ki živi med nami in živi samo zato, da zlorablja vero v svoje strankarsko-politične namene.

Ljudstvo je verno in veruje duhovnikom vse tudi takrat, kadar ti ne govorijo o veri, temveč o politiki. To je Rimu dobro došlo in italijanska politika bo šla vedno za tem, da preko italijansko-nacionalnega vatikana in njegovih hlapcev v Jugoslaviji dela vedno večji prepad med katoliškim zapadom in pravoslavnim vzhodom v Jugoslaviji.

Ako pomislimo na vse to, nam je takoj jasno, zakaj so naši klerikalci tako zadovoljni s Protićevim ustavnim načrtom, ki hoče razdeliti Jugoslavijo na devet večjih in manjših dežel, ki bi bile medsebojno samo zelo rahlo zvezane. Protić je za tako slabljenje države zato, ker misli, da bo na ta način v deželi Srbiji delal kar bo hotel in če se mu v Srbiji ponesreči, v Bosni in če tudi tam ne bo šlo, pa vsaj v Vojvodini. Da v celoti državi ne bi mogel dolgo voditi svoje koruptno-strankarske politike, to on dobro ve in bi hotel osigurati sebi in svoji strank vsaj posamezne dele in da ta svoj nečedni namen doseže, se je Protić zvezal s hrvaškimi in slovenskimi protinacionalnimi elementi, ki imajo enake želje, ampak

samo v tem strankarskem egoizmu, ker drugače jih ne veže nobena skupna vez, o čemer se lahko prepričamo vsak dan.

Naši klerikalci so že zdavnaj sprevideli, da jim je v močni Jugoslaviji enkrat za vselej odzvonilo in zato bi radi neomejeno gospodarili vsaj v mali Sloveniji, ki bi bila pod njihovo strahovlado na zunaj sicer jugoslovanska, v resnici pa papeževa provinca.

Sreča je edino v tem, da je Protičev ustavni načrt še vedno le — načrt in nič več. Naši državi bo dala ustavo od ljudstva izvoljena ustavotvorna skupščina, v kateri pa ne bodo odločevali Protiči, Laginje in Korošci, ker ta naša zadnjaška skupina nikjer ne bo imela večine, izvzemši morda na Slovenskem in v Vojvodini. Srbija je radikalcev sita, Macedonija še bolj, na Hrvaškem so demokrati najmočnejša stranka, kakor tudi v Dalmaciji in bosansko ljudstvo gre za demokrati, ker ti mu hočejo dati zemljo veleposestnikov, medtem ko nazadnjaki temu nasprotujejo.

Pripravljajmo se na volitve! Ljudstvo naj zve, da bo za njega največja nesreča, ako pridejo iz volitev kot zmagovalci oni, ki ne privoščijo kmetu zemlje in oni, ki služijo Rimu! Ljudstvo naj zve, da je njegovo blagostanje zasigurano samo v močni endinstveni državi, ki jo hočejo ustvariti Jugoslavi, ki so bili za Jugoslavijo od nekdaj, tudi takrat, ko so klerikalci proklinjali Jugoslavijo in one, ki so za njo delali. Nazadnjaki hočejo male deželice, nekake pašalike, kjer bi nemoteno paševali po šušteršičevih manirah.

Upamo, da ne bo treba več dolgo čakati na te volitve. Edino, kar pričakujemo od sedanjega začasnega narodnega predstavništva, je, da čim prej sprejme volilni zakon, da moremo potem izročiti državne posle pravemu, od ljudstva izvoljenemu narodnemu predstavništvu. Na tem naj se dela hitro, brez prestanka, ker to je danes največja potreba države. To obetajo že drugo leto, pa niti svojega od ljudstva izvoljenega parlamenta nimamo, kaj še-le veljavno ustavo! Naša mlada država se mora urediti in zato — ven z volitvami!

Poljsko-ruska vojna.

Poljaki vodijo čudno politiko, ki njim ni v korist, Slovanstvu pa v veliko škodo. V nekdanjem avstrijskem parlamentu Čehi in Jugoslavi nikakor in nikdar niso mogli računati na njihovo podporo in pomoč in da so oni tam vodili slovansko politiko, bi dobila Avstrija čisto drugačno obliko, od česar bi tudi Poljaki mogli imeti samo koristi. Ampak Poljakom je bila slovanska politika vedno tuja, oni so bili v avstrijskem parlamentu vedno zanesljiva opora avstrijskih vlad in zato tudi nikdar ni moglo priti do ožjih zvez med njima in ostalimi Slovani.

Leta 1918. se je zdelo, da se Poljaki približujejo slovanski misli in vsi smo se od srca radovali, gledajoč skupno nastopanje Jugoslovancev, Čehov in Poljakov. Takrat se je govorilo o slovanski srednji Evropi, o močni zvezi slovanskih narodov od Gdanskega do Avstrije. Konec vojne je omogočil tako zvezo in danes bi ta slovanska srednja Evropa lahko dvigala močan glas, ki bi odmeval v Parizu, Londonu in Rimu, ker antanta je bila močna v vojni, pri mirovnem delu jo je pa vsaka moč zapustila in Slovanstvo bi lahko prišlo v prav ugoden položaj da doseže svoje cilje in močno voljo, te cilje tudi z združenimi silami doseči.

Zalibog, tega ni bilo in največ po krivdi Poljakov, ki so zopet pozabili da so Slovani in vodijo politiko, za katero mislijo, da je poljska in da odgovarja interesom poljskega naroda, v resnici pa ta politika služi samo interesom zapadno-evropskih imperialistov, ki so se nekaj bali Nemcev, sedaj se pa bojijo — Slovanov.

To se vidi posebno iz lahkomišelnosti vojne, ki so jo Poljaki začeli proti Rusiji. Poljaki bi hoteli imeti proti Rusiji one meje, ki so jih imeli leta 1772. in ne pomišljajo pri tem, da so te meje krivične, ker izročajo Poljakom ogromna ozemlja, na katerih živijo Poljaki samo kot veleposestniki, graščaki, ljudstvo je pa rusko. Ta zahteva je ravnotako krivična, ko bi Nemci zahtevali za sebe vse slovansko ozemlje — zato ker so graščaki pri nas po večini Nemci.

Antanti — posebno Franciji — gre taka politika Poljakov v račun, ker se s tem slabi moč Slovanstva, ki bi ga zapadno-evropski imperialisti prav radi imeli za svoje kolonije in ga izkoriščali, kakor so pred vojno izkoriščali Rusijo in tudi Srbijo. Močno Slovanstvo bi se tem nečednim namenom iz Pariza, Rima in Londona lahko uspešno upiralo, posamezne, med sabo sovražne slovanske države bodo pa lahko podlegle vplivu zapada. Zato je bila zapadno-evropskim imperialistom dobrodošla želja Poljakov po ruskem ozemlju, oni so Poljaki hujskali na vojno in jih tudi podpirali v tem, posebno že zato, ker jim je veliko stalo do milijard, naloženih v Rusiji, ki jih pa Rusija noče plačati. Te milijarde igrajo v poljsko-ruski vojni veliko ulogo. Francozi bi jih radi dobili nazaj, ampak sami se ne marajo vojskovati za nje in kri prelivati, posebno dokler še najdejo drugih, ki so pripravljeni storiti to mesto njih. V Parizu, Londonu in Rimu si želijo v Rusiji starega carističnega režima, ki je bil vse prej kot slovanski in Poljaki naj bi ta režim oživel, oziroma mu odprli pot...

Rusi pa pri tem niso spali in držali križem rok. Njihova zemlja je bila v nevarnosti, pozabili so na strankarske razlike in združili so se vsi, ki ljubijo svojo domovino, v skupnem boju

proti zunanjim sovražnikom. Boljševiki so tudi sprevideli, da njihova nacionalna politika ni prava in oprijeli so se ruske narodne misli, ki je obenem tudi slovanska. Ruska armada je danes popolnoma dobro organizirana, v njej vlada zopet stara disciplina in — narodni duh. Vodi to rusko armado stari, preizkušeni general Brusilov in drugi častniki, ki so služili tudi v carski vojski in posledica je, da so se Poljaki začeli kmalu umikati pred Rusi, danes pa že — prosijo za mir.

Mi mislimo in čutimo slovansko in zato nam je poljski narod ravno tako blizu kot ruski in zato ne želimo poljskemu narodu slabega. Ampak bratomorne vojne z Rusijo poljski narod niti začel ni, on si je gotovo niti želel ni. Vojno je začelo poljsko plemstvo, ki ima še vedno prvo besedo v državi in ono jo je začelo v prvi vrsti iz svojih stanovskih interesov, ker si želi, da bi se njegovo — ne poljskega naroda — gospodstvo razširilo na čim večje ozemlje, brez ozira na to, čigavo je sedaj to ozemlje. To plemstvo je nesreča za poljski narod in ono je tudi krivo neslovanske politike, ki jo vodi uradna Poljska, ker vso državno politiko vodi to plemstvo. Demokracija na Poljskem še ni zmogla in dokler se to ne zgodi, ni pričakovati, da bi Poljaki vodili slovansko politiko. Kadar pa na Poljskem pride ljudstvo do svojih pravic in veljave, takrat — o tem smo prepričani — stopi tudi Poljska v ožje stike s Slovanstvom in takrat bo močna Poljska in močni bodo vsi deli Slovanstva, ker bomo vsi združeni v enem stremljenju: čuvati z združenimi močmi slovanski svet pred vsiljivimi tujci, ki bi nas radi izkoriščali in gradili svojo moč — na naših hrbtih...

Načrti zapadno-evropskih imperialistov propadajo pod udarci Brusilova in pred njegovim zmogovitim pohodom proti zapadu. Za Brusilovim in njegovo armado stoji rusko ljudstvo, ki brani svoje in mi temu slovanskemu ljudstvu ne moremo odreči naših vročih simpatij, posebno ker vidimo v zmagi tega ljudstva slovansko zmago nad nenasitnim imperializmom zapadne Evrope.

Rusija se dviga iz razvalin. Mi trdno upamo, da se ona kmalu dvigne popolnoma in da se preobrazbi v demokratično, res slovansko velesilo, okoli katere se potem zberejo vse druge slovanske države kot okoli svojega zaščitnika in voditelja. Takrat padejo v vodo vsi upi zapadno-evropskih imperialistov, da bi nad Slovanstvom vladali, vodili ga in — izkoriščali.

Dopisi.

Mrtva roka. V neki fari na Dolenjskem je hranilnica, ki je bila osnovana na klerikalni podlagi. Vodstvo zavoda je imel v rokah župnik. Ta je vodil denarni zavod tako, kakor bi ga ne smel. Ljudje so nosili denar k župniku v hranilnico, za svoje vloge pa niso dobili izkazov. Zgodilo se je še hujske: Župnik je spravil denar v vojno posojilo. Razumljivo, da so prizadeti vsled tega smatrali župnika za osebno odgovornega in zahtevali svoj denar od njega nazaj. Župnik zbolil in pričakuje smrti in napravi ustno oporoko, v kateri določi, naj se hranilnica uredi z vrednostjo njegove živine in ako bi ta ne za-

dostovala, z drugim premakljivim premoženjem. Pri oporoki so bili navzočni župnik iz sosednje fare in dva farana. Župnik umre. Pri pogrebu mu drži župnik, ki je bil priča poslednje volje pokojnika, nagrobni govor, v katerem pravi, da pokojni, ki ga imajo pred seboj v rakvi, ni imel nobenega premoženja; zapustil je samo neko malenkost in to je dal škofovim zavodom. Tu so začeli ljudje, ki so pokojniku zaupali svoj denar, debelo gledati. Začudenju je sledila kmalu ogorčenost, ko so prišli iz škofovih zavodov dva duhovna in petero hlapcev, da pobero zapustnikove premičnine in odženo živino. Za nakano so ljudje pravočasno zvedeli in preprečili odgon živine in odnos premičnin. Mrtva roka je hotela pograbiti imetje umrlega župnika, ki ga je sam določil za kritje škode svojega slabega in nesposobnega poslovanja in razpolaganja s tujim denarjem. Slučaj je poučen v dveh ozirih: Da je slabo, ako človek zamenja denarni zavod s svojo denarnico; da v posvetnih stvareh duhovnu ne smemo zaupati nič več kot vsakemu zemljanu, — in da mrtva roka ne pozna nobenih ozirov, kadar se gre za njeno posvetno korist. Zato povsod pozor pred mrtvo roko!

Boljševizem na Bučki. Poročalo se je že, da je dne 26. aprila, ko je bil sejem na Bučki, tolpa od posestnika Novaka nahujskanih fantov oropala trgovino Pungerčiča v Škocijanu. Ta zločinski korak boljševiško navdahnjenih fantalinov je naravna posledica sistematično gojenega boljševizma v občini Bučki in to od faktorjev, ki bi morali skrbeti za javni mir in red, a mesto tega premišljeno pospešujejo ravno nered. Zgoraj omenjeni Novak, ki je z drugimi krivci že pod ključem, je prvi občinski svetovalec in desna roka županova. V županovem gradu so se že ob prevratu pod firmo pseudodemokratske politične organizacije shajali razni sumljivi delomrzneži, priseljeni bivši rudarji iz Westfalskega. Pod županovim okriljem se je hujskalo zoper obstoječi družabni red, zoper šolo in cerkev, sklenilo v občini prost lov in pozivljalo na poboj osebnih in političnih nasprotnikov. Bile so noči, ko je pokalo iz revolverjev in vojaških pušk, kakor nekoč na fronti. „Prost lov“ so izrabili fantalinji ter prirejali mojstrsko aranžirane love z gonjači, tako da je v Krakovem znanem revirju srn, ta žival sedaj skoro uničena. Pa vsaj ni čudno, če je lovski tat, ki je sam priznal, da je ustrelil srnjaka, od okrajnega sodišča v Krškem dobil en teden zapore. Župan P. je bil v preiskavi radi zlorabe uradne oblasti, a je bil le radi časti kraje obsojen na 500 kron globe, a občinski odbor mu je ta znesek vrnil iz občinskih sredstev. Ob svoječasnem pozivu k orožnim vajam je župan vpoklicanec zadrževal, ker jim ni hotel izdajati legitimacij, češ: „Ali se ti tako mudi, ali moraš biti prvi notri?“ Tako je moralo več vpoklicancev radi prekasnega odziva več tednov dalje služiti. — Župan je državne podpore svoječasnno tako razdeljeval sebi v prid pa strankam v škodo za več stotakov, da mu je davčna oblast ta posel odvzela ter v ta namen pošiljala posebnega uradnika iz Krškega v 20 km oddaljeno Bučko. Tudi aprovizacijo mu je politična oblast odvzela radi nerednega in krivičnega poslovanja. A mož ima trdo kožo. Trgovki J. za ubožno akcijo namenjeni sladkor je župan samovoljno prevzel ter brez kontrole razdelil med svoje pristaše. Znani razglas glede prepovedi točenja alkoholnih pijač je pre naredil v pismenem naznanilu in javnem oklicu pred cerkvijo: „Točenje vina, piva in žganja v zaprtih steklenicah je prepovedano“. Seveda se je na Bučki vsled te salamonske odredbe županove točilo vino 25. in 26. aprila, toraj na dan omenjenega boljševiškega ropanja. Za občinskega tajnika ima moža, ki je radi slaboumnosti pod skrbstvom. Vsekako smrdi riba pri glavi, in je skrajni čas, da se vodstvo občine peverji vestnejšim rokam.

Gospodarstvo.

g. Klej za mizarje. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani je prejel nekaj mizarskega kleja. Obrtniki naj priglase svoje potrebščine najkasneje do dne 10. junija, da se bo moglo ozirati na njih priglase.

g. Za belokranjsko železnico. Zagrebški „Jugoslavenski Loyd“ se zelo zavzema za gradnjo belokranjske železnice. O tem piše: Železnica Karlovac-Bubnjarci-Crnomelj je le še lokalnega pomena (sejmi v Karlovcu) in bi torej zanjo belokranjska železnica ne bila nobena ovira. Velike ekonomske važnosti za vso Slovenijo bi

bila edino belokranjska železnica Črnomelj-Vinica-Bosiljevo-Ogulin; in to vsled tranzitnega prometa s severnimi državami in najkrajše spojitve z morjem, t. j. Reko in Splitom.

g. Modro galice je začela izdelovati državna cinkarna v Celju. Vsak dan producira četrto vagona galice. Upati je, da se produkcija v najkrajšem času dvigne na pol vagona. Baker dobiva cinkarna iz Srbije. Galica stane 30 kron.

g. Tovarna cigaretnih tulcev se je osnovala v Osijeku z glavnico šest milijonov kron. Dnevno se izdela s petimi stroji do pol milijona komadov. Tovarna bo tudi izdelovala karton.

g. Rusko parobrodno društvo je dne 21. t. m. otvorilo potniški in trgovski promet na petnajstdnevni progi Split, Gruz, Kotor, Krf, Patras, Pirej in nazaj. V kratkem bo otvorjena tudi sedemdnevna proga Split, Gruz, Bari in enomesna Marseille-Gruz.

g. Poročilo o vseslovenskem trgovskem shodu. Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ je izdalo tiskano poročilo o vseslovenskem trgovskem shodu v Ljubljani, ki je bil najlepša in najpomembnejša manifestacija trgovstva Slovenije. Razprave na shodu in referati so velike važnosti in trajne vrednosti. Naj ne manjka trgovske hiše, ki bi ne imela tega lepega in zanimivega poročila. V korist vsakemu trgovcu bo, če prečita natančno poročilo o poteku tega velepomembnega shoda. Zato pozivlja gremij trgovcev v Ljubljani vse svoje člane, kakor tudi sploh vse slovenske trgovce, ki do sedaj še tega niso storili, da takoj naroče pri Merkurju v Ljubljani poročilo o vseslovenskem trgovskem shodu. Naročnino v znesku K 12-60 je vposlati naprej na naslov: „Slov. trgov. društvo Merkur“, Ljubljana, Gradišče št. 17/1.

Politični pregled.

V Ogulinu na Hrvatskem so vojaki pretepli duhovnika, ker je odgovarjal dekletu, da se ne poročijo s pravoslavni Srbi in ban dr. Laginja je pisal zagrebškemu nadškofu pismo, v katerem ga je prosil, da bi ta vplival na katoliško duhovščino, da ne bi bila tako versko nestrpna. Ker je nadškof odklonil vsako tako posredovanje, je ban poročal o vsemu ministru notranjih zadev, kateremu priporoča

da se vpelje civilni zakon,

ako bi katoliška duhovščina vztrajala v svoji verski nestrpnosti, ki je tako škodljiva narodnemu jedinstvu. Ako pravoslavna duhovščina nima nič proti temu, da se pravoslavni verniki poročajo s katoliškimi, res ne razumemo te verske nestrpnosti pri katoliški duhovščini, kakor bi pravoslavni vera ne bila tudi krščanska. V resnici je edina razlika med katoličani in pravoslavni samo ta, da pravoslavni ne priznavajo papeža, ker so toliko pametni, da se ne dajo voditi od Italijana.

V narodnem predstavnstvu, ki je vendar enkrat začelo delati, je že prišel v odseku v razpravo

volilni red za konstituanto,

po katerem bi bilo okoli 480 poslancev, tako, da bi prišel na vsakih 25.000 prebivalcev po en poslanec. Slovenci bi potemtakem imeli v narodnem predstavnstvu blizu pedeset zastopnikov. Seveda bo volilna pravica splošna in enaka in tudi proporcni sistem se vpelje, ki omogoča vsaki stranki tako zastopstvo, ki odgovarja številu za njene kandidate oddanih glasov.

Glede volilnega reda se bodo stranke gotovo sporazumele med sabo v parlamentu, ker v tem so vsi edini — nekateri sicer v sebi ne, ampak izreči se tega ne upa nobeden — da mora biti volilni red res popolnoma pravičen in da mora odgovarjati popolnoma duhu časa. V mnogih drugih vprašanjih pa enodušnost ni taka, posebno

glede nove sestave,

o kateri se pa — hvala Bogu — ne bo sklepalo v sedanjem narodnem predstavnstvu, temveč šele v izvoljeni ustavotvorni skupščini. Pričakovati je, da pošlje narod v to ustavotvorno skupščino večino takih poslancev, ki nam bodo dali tako ustavo, po kateri bomo imeli enotno in močno državo, ne pa tako državo, kakor si jo zamišljata gg. Protić in Korošec, ki bi državo najraje razdelila na več ali manj manjših dežel, v katerih bi se potem razpaslo še večje strankarstvo in koritarstvo.

Naš sosed Madžar se še vedno ni odločil za podpis mirovne pogodbe in preži še vedno na naše rodovitne dežele, ki jih je poprej izkoriščal. Zato je naša vlada sporočila ameriški vladi, da bo

zbrala jugoslovansko armado ob madžarski meji, ako bi se Madžarji še dolgo obotavljali s podpisom mirovne pogodbe. Tako je prav. Z Madžarji se mora govoriti odločno, ker samo tak govor oni razumejo. Ko jim bodo vso južno, vzhodno in severno mejo zasedle naše, rumunske in češkoslovaške čete, bodo že sprevideli, da se morajo vdati v svojo usodo ravnokako, kakor se je že zdavnaj udala Avstrija, videč, da drugega izhoda ni.

V Italiji pa nevarno vre. Z ene strani lačno ljudstvo prireja cele ustaje, z druge strani pa fanatični nacionalisti hočejo zopet strmoglaviti Nittijevo vlado, in sicer kar z nasiljem, ker jim je ta vlada še vedno premalo italijanska. Razmere so take, da so

pogajanja med Italijo in Jugoslavijo zopet odgojena,

in sicer ravno z ozirom na notranji položaj v Italiji! Ta položaj je resnično težak, ker žuga z ene strani revolucija lačnega ljudstva, z druge strani pa revolucija nikdar tuje zemlje sitih nacionalistov. Kdo bo zmagal? Razum, ali zaslepljenost? Za nas je še najboljša, da počakamo, ker čim dalje se rešitev jadranskega vprašanja odlašja, tem slabši bo notranji položaj Italije in — tem boljše za nas.

Na rusko-poljskem bojišču se je položaj začel razvijati v smeri, kakor je bilo pričakovati, tako, da Rusi zmagujejo,

Poljaki se pa umikajo

pred njimi in so prišli že toliko k pameti da ponjajo Rusiji mir. Bil bi tudi že skrajni čas, da preneha to prelivanje slovanske krvi v medsebojnem boju, od česar imajo koristi samo oni zapadno-evropski imperialisti, ki so to vojno tudi izzvali, ker se bojijo složnega Slovanstva. Ampak do te sloge med Slovani bo prišlo prej ali slej, ako bo to onim v Parizu, Londonu in Rimu prav ali ne.

Novosti.

n. 70letnico svojega rojstva je praznoval v soboto ljubljanski škof dr. Jeglič.

n. Nove poštne znamke. Pripravljajo se nove poštne znamke, ki bodo veljale za vso državo in imele sliko regenta Aleksandra.

n. Nove poštne pristojbine. Kakor smo opazili, ne pozna še občinstvo novih pisemskih pristojbin. Vsled nezadostnega frankiranja trpe naslovniki v očigled sedanjim pristojbinam občutno škodo, ker morajo vsi poštni uradi nezadostno frankovane ali nefrankovane pisemske pošiljke obremenjevati s predpisanim kazenskim portom. Da ne bode pritožb, opozarjamo vnovič, da se vsak, predno odpošlje pismo ali dopisnico itd., prepriča je li pravilno frankovana.

n. Nova očesna bolezen. Poljski listi poročajo, da se je na Poljskem pojavila nova očesna bolezen. Pozna se po tem, da eno oko nenaadoma močno zardeči. Bolnik dobi kmalu jako močno vročico in izgubi polagoma tudi vid. Bolezen preide potem tudi na drugo oko. Obe očesi se močno gnojijo. Po ognjenju pa se oči prično počasi zopet odpirati, boljšati in bolezen polagoma zopet izgine, ne da bi zapustila kake sledove.

n. Strahovito neurje v Salzkammergutu na Solnograškem je razsajalo dne 21. t. m. V popoldanskih urah so se nagrmadili temni oblaki, ki so se potem z grozno silo med strahovitim viharjem razlili na zemljo. Dež je lil, kakor da bi se odprlo nebo. Divjanje in razsajanje neurja je spremljalo padanje debele toče. Škoda je veličanska. Bližnje vode so se v trenutku izpremenile v hudournike, ki so prestopili svoje bregove, raztrgale struge in se razlile po poljih in travnikih. Ponekod so si napravili celo nove struge. Zetev je mestoma popolnoma uničena. Posebno huda je bila toča v okolici Mondsee, kjer je oklestila vse sadno drevje. Hudourniki so pripeljali z gorovja s seboj velikanske množine peska in zasuli z njim tudi železniško progo.

n. Zlato na otoku Lošinju. Na brdu Osorčiki na otoku Lošinju so po poročilih italijanskih listov baje odkrili sledove zlate žile in drugih dragocenih rud. Italijanske oblasti o stvari strogo molče.

n. Novi civilni komisar za Prekmurje. Za novega civilnega komisarja v Prekmurje je imenovan dr. Lipovšek iz Mozirja, ki je že nastopil svoje mesto.

n. Toča. V četrtek popoldne je med močnim deževjem ponekod padala tudi toča, ki pa je trajala le prav malo časa. K sreči ni povzročila nobene posebne škode.

n. Opuščeni železničarji. Železniški minister je radi zadnje železničarske stavke odpustil v Vojvodini iz službe okoli dva tisoč večnoma madžaronskih in nemških železničarjev, ki so neprestano rovarili proti naši državi.

n. Eksplozija na vseučilišču. Na vseučilišču v Manšestru na Angleškem je na kemičnem oddelku iz dosedaj neznanih vzrokov nastala pred par dnevi eksplozija, pri kateri je bilo šest dijakov ubitih, deset težko ranjenih, cela vrsta pa lahko ranjenih. Eksploziralo je neko razstrelivo, ki se je že več let na vseh vseučiliščih uporabljalo v učne svrhe brez vsake nevarnosti.

n. Konj v letalu. Na konjsko razstavo, ki se je vršila pred kratkim v Santi Barbari v ameriški Kaliforniji, je nekdo pripeljal s svojim letalu na razstavo — konja.

n. Tudi posrečen protidokaz. V vasi Wolfersdorf na Nižje Avstrijskem so neznani zločinci na begu pred kratkim ustrelili nekega državnega uradnika. Orožniki so aretirali par sumljivih domačinov, ki so bili tudi obtoženi in predani sodišču, kjer pa so bili oproščeni, ker se jim je posrečilo doprinesti nenavaden protidokaz. Obtoženci so namreč dokazali, da jih usodepolnega dne, ko je bil ustreljen dotični uradnik, sploh ni bilo v domači vasi, ampak so se nahajali v neki več ur oddaljeni vasi, kjer so izvršili par vlomov, radi katerih se bodo morali še zagovarjati pred sodiščem.

n. Otroka povozil. Dne 21. t. m. se je zgodila pod železniškim mostom pred mariborsko klavnico velika nesreča. Mestni hlapec Anton Rubil je peljal skozi mostni obok voz gruča. Ker je cesta tamkaj nagnjena, se je začel voz zibati. Pri tem je vprežni teležnik zagrabil mimo prihajajočo šolarico Mino Bernat in jo je vrgel pod splasene konje, ki so jo poteptali, tako da je obležala na mestu mrtva. Malomarnega hlapca so izročili sodišču.

n. Vihar prevrnil vlak. Blizu Robiča pri Čedadu je te dni razsajal strašen vihar, ki je prevrnil iz Vidma prihajajoči vlak. Vlak leži ob nasipu Nadžice obrnjen narobe. K sreči ni znamenovati večjih žrtev. En vojak je bil težko, več oseb lahko ranjenih.

n. Po poroki pobegnil od žene. V okraju Sinj v Dalmaciji se je pred kratkim poročil mlad parček. Takoj po poroki je nevestin oče izročil ženinu dogovorjeno vsoto denarja, kakor tudi nevestino doto. Ker je ženinu denar veliko bolj ugajal kakor pa nevesta, je pustil ženo na cedilu in pobegnil z njim. Policija ga je kmalu izsledila in zaprla. Žena ne mara sedaj ničesar slišati o njem in pravi, da bi poroka ne smela biti veljavna.

n. Nesrečen zakon. Na Dunaju je dne 21. t. m. kapelnik Umlauf, ki se je poročil šele pred tremi tedni, iz ljubosumnosti zadavil svojo mlado ženo, sam pa skočil v Donavo, kjer se je utopil.

n. Roparski napad v Selcih pred sodiščem. V noči na 15. februarja so v hišo že priletne mlinarice Frančiške Lužar v Selcih pri Pančih udrli trije oboroženi, po obrazu zamazani možje, katerih eden je držal v roki svečo in zahtevali s samokresom v roki denarja. V hiši so bili razen mlinarice še njen 88letni bolni oče in pa 17letna dekla Ana Omahen. Vseh se je, popolnoma razumljivo, polastil silen strah in to še tem bolj upravičeno, ker so razbojniki grozili, da zažgo hišo, ako se ne ugodí njihovim zahtevam. Cele tri ure so zločinci mučili v smrtnem strahu nahajajoče se reveže in plenili v hiši. Ko so si popolnili nahrbtnike, so končno zapustili mlin in pobegnili. Kmalu po zločinu so orožniki aretirali delavca Josipa in Ivana Bohutnika iz Zadvara in pa mesarja Josipa Kosca iz Spodnje Šiške, ki so se morali v petek zagovarjati pred ljubljansko poroto. Vsi trije obtoženci so s skrajno hladnokrvnostjo opisovali dogodek. Na obrazu jim je bilo videti, da o kakem kesanju ni niti govora. Po zaslišanju prič je sodišče obsodilo Josipa Bohutnika na 12, Ivana Bohutnika na 5 in Josipa Kosca pa na 15 let težke ječe.

n. Tudi v Gradcu, najbolj zagrizenem avstrijskem nemškem mestu, hočejo popolnoma iztrebiti vsako habsburško sled. Občinski svet je sklenil prekrstiti imena vseh mostov, ki so nosili do sedaj imena habsburških mogotcev.

Razno.

r. Alkohol in Amerika. Boj proti alkoholu nikakor ni lahek. Amerika se je precej časa posluževala najradikalnejših sredstev. Izdala je namreč popolno alkoholno prepoved z najstrožjimi določili. Toda kakor se poroča iz Washingtona, je bil sedaj v Ameriki sprejet zakon, ki dovoljuje izdelovanje in prodajanje lahkih alkoholnih pijač. Po novih določilih se sme sedaj v gostilnah gotovih mest prodajati pivo, s tremi odstotki alkohola. Pokazalo se je namreč, da so ljudje vsled prepovedi točenja alkoholnih pijač posegli po še velikih hujših strupih, kakor n. pr. opium itd.

r. Urad zoper verižnike je razkril te dni jako premetene verižniške spekulacije nekega Slavka Planinška. Ta dika in ponos verižniškega stanu je bil izredno iznajdljiv in se v dosego izpolnitve svojih žepov ni strašil nobenih sredstev. V Belgradu si je znal kot dazdevni zastopnik Trboveljske premogokopne družbe izposlovati dovoljenje za nakup deset vagonov moke, s katerimi je potem spekuliral, seveda le sebi v korist. Merodajne oblasti so bile opozorjene na spekulacije tega možakarja in so ga končno tudi aretirale. Urad zoper verižnike ga je obsodil na 20.000 kron globe in pet mesecev zapora.

r. Ovcé izumirajo. V pomirjenje lahko takoj povemo, da ne pri nas, ampak v Ameriki. V državi Newengland je padlo število ovc od štirih milijonov na 400.000 glav. V državi Newyork je bilo poprej pet milijonov ovc, sedaj jih je še 840.000 itd. Ako bo ovčereja v enakem razmerju še naprej nazadovala, potem v 48 letih ne bo v Ameriki niti ovc niti volne.

r. Nihilistični atentati v Budimpešti. Zadnje dni je prispelo iz Debrecina v Budimpešto 15 nihilistov z nalogo, da izvršujejo atentat na oficirje narodne armade. Ogrske oblasti so dosedaj aretirale pet oseb, ki so v resnici več oficirjev napadle z noži in bodali.

r. Stare stvari in odkod izvirajo. Zanimivo je zasledovati, odkod in odkod izvirajo razni kosi obleke in druge vsakdanje stvari. Začnimo pri pokrivalih. O postanku klobuka sicer ni nič natančnega znano, dokazano pa je, da so imeli že stari Grki neke vrste pokrivalo. Vendar pa so pred več tisoč let na Ogrskem nosili klobuke le v deževju ali pa na potovanju. Oblika klobukov je bila zelo različna. V Tesaliji so imeli zelo nizke, v Arkadiji z velikimi krajniki, v Beociji pa take, ki se niso dosti razlikovali od oblike štoržev. — Tudi o uhanih ni mogoče dognati, kdo jih je nosil prvi. Vsekakor pa so jih pred več tisoč let nosili že Indijanci. Jako stara je baje bluza, ki izvira po novejših raziskovanjih z vzhoda in so jih prinesli v Evropo udeležniki križarskih vojev. Prav star je tudi steznik ali moder. Soproga Karla VI. francoskega je bila prva, ki je za moder uporabljala kovinaste palčice. Kakor poroča raziskovalec Cook, so imeli tudi Indijanci rodu Bororo neke vrste steznike. Piše namreč: V mladosti nosijo ženske neke moderce, s katerimi si stiskajo telo in ki so narejeni iz drevesnega lubja. Žepni robec je prišel k nam iz Kitajske, kjer imajo papirnate. Naprstniki izvirajo iz 12. stoletja. Zelo čestitljivo preteklost imajo tudi prstani, ki izvirajo iz faraonskih časov. Prvotno so delali prstane iz železa in bakra. Denarnice je izumil knjigoveški pomočnik Karel Heue, ki se je leta 1842. izselil iz Dresdena v Ameriko. Združene države

ameriške so spravile prve denarnice v svetovni promet. Dandanes ima denarnico že vsak otrok, manjka mu pa seveda denarja. Copate so prišle k nam iz vzhodne Azije. Dežnike in solnčnike so poznali že stari Egipčani in Rimljani. V Franciji so bili do 16. stoletja, v Indiji pa do 17. stoletja nepoznani. V tem času so se jih pričeli posluževati že po vsej Evropi.

r. Vlom v Moltkejevo grobnico. Pretekli teden so neznani zločinci vlomili v grobnico iz nemško-francoske vojne l. 1871, znanega nemškega maršala Moltkeja in pokradli več srebrnine. Poizkušali so tudi odpreti rakev, kar pa se jim ni posrečilo.

r. Majhen nesporazum se je pripetil pred kratkim neki ženski. Poskrbela je svojemu sinu v mestu službo in prosila neko družino, da bi vzela njenega sina na stanovanje. Gospodinja, ki s predlogom najbrže ni bila nič kaj preveč zadovoljna, se je opravičila z besedami: „Jako rada bi sprejela vašega sina, toda žalibog smo pri nas strašno omejeni.“ Ženska je nato pripomnila: „Oh, to nič ne de, saj moj sin tudi ne spada ravno med zvite in prebrisane.“

r. Stroga kazen. Pred nekim ameriškim sodnikom je stal mož, ki je dvomil o zvestobi svoje žene in zato neko nanj naslovljeno pismo protipostavno odprl. Obtoženec je bil zato obsodjen na 25 sekund zapora. Kazen je bila prestana kar na licu mesta, nadziral pa jo je sodnik sam z uro v roki. Pripominjamo mimogrede, da je to isti sodnik, ki je imel svoječasno pogum, da je vsemogočno trdno Standard Oil Company obsodil na 30 milijonov dolarjev, to je v denarno globo, katere višina je ravnotako brez primere, kakor je v gori navedenem slučaju nizka zaporna kazen.

r. Ovadba bivšega češkega pravosodnega ministra proti dr. Skodi. Bivši češki justični minister dr. Soukup je objavil v praških listih odprto pismo na notranjega in zunanjega ministra, v katerem pravi: „Zaznal sem, da spada dr. Karel Skoda, bivši ravnatelj Skodovih tovarnen, ki si je pridobil med vojno velikansko premoženje, med najhujše sovražnike češke države. Ima več potnih listov, ki mu omogočujejo stalna potovanja v Avstrijo in Švico, kamor je spravil že za preko 50 milijonov kron vrednosti, samo da bi se odtegnil davku. Na Dunaju in v Monakovem si je nakupil že več velikih palač in je stalno v zvezi z različnimi habsburškimi agenti. Zahtevam, da se o vsem navedenem izvrše nujno vse potrebne poizvedbe in postavi Skodovo tovarno pod prisilno upravo, da se prepreči njegov beg.“

r. Ženska država. Na naši zemlji se vkljub splošnim zmešnjavam vendar še nahaja dežela, kjer so razni razredni, kakor tudi gospodarski boji popolnoma nepoznana stvar. Ta paradiz je otok Tiburon, ki se nahaja ob severozapadni obali Združenih držav. Zato pa se bije tamkaj vsekakor drugačen, morda še veliko bolj srdit boj, boj med obema spoloma, v katerem je do sedaj še vedno zmagal „nežni spol“. Na imenovanem otoku so namreč ženske neomajne gospodarice; one vodijo tudi politične posle in so moške sploh popolnoma izrinile iz javnega življenja. Moški so tamkaj pravcati sužnji. Seveda niso to belokožci, ampak Indijanci.

r. Materinska ljubezen. V Washingtonu v Ameriki so razstavili v izložbenem oknu neke velike trgovine majhne otroke, stare od par tednov do četrtega leta. Bili so otroci samih revnih staršev. Nekemu milijonarju se je štiriletni deček

tako dopadel, da ga je hotel vzeti za svojega in ponujal zanj dva milijona mark. Toda mati o tem ni hotela nič slišati in je rekla, da ne da svojega otroka za vse zaklade sveta.

r. Originalne ženitne ponudbe. V nekem newyorškem listu je iskal pred kratkim neki moški ženo, kateri ni treba biti niti lepa, niti mlada, niti bogata, ampak le okoli dva metra velika. Neki drug moški je iskal za nevesto vdovo, katere prvi mož je bil obešen, ali pa usmrčen na električnem stolu, češ da nikakor ne bi mogel poslušati slavonspev svoje žene na njenega prvega moža. V nekem angleškem listu je bila pred kratkim sledeča ženitna ponudba: V svrhu ženitve iščem družico, ki je najmanj 50 let stara. Biti mora gluha in mutasta, sovražiti glasbo, otroke in pse in posebno še alkohol.

r. 1.200.000 kron za eno znamko. V Parizu je bila na neki javni dražbi ena sama, t. zv. Mavricijeva znamka iz l. 1847, prodana za 100.000 frankov. Samo 12 nabiralcev znamk je tako srečnih, da imajo v svojih zbirkah tudi to znamko, ki spada med največje redkosti in je zato tudi tako strašno draga. Nakupna cena znaša v našem denarju 1.200.000 kron kar je gotovo največja svota, ki je bila kedaj plačana za tako znamko.

Za smeh in kratek čas.

Dva prijatelja. Župnik Jaka je imel prijatelja župnika Naceta, ki je bil na sumu, da je liberallec, a pilo se je z njim dobro. Povabi ga na večerjo. Ko sta bila že do dobra naložena, pravi Nace: „Ti, Jaka, misliš, da si najbolj pameten, in vendar jaz nekaj znam, česar ti ne znaš.“ — „Ni mogoče,“ se zadere Jaka, „kaj boš Ti reval.“ — „Vidiš Jaka,“ reče Nace in vzdihne prav hinavsko, „jaz n. pr. znam človeka politi s klibo vode, pa stavim, da ne bo prav nič moker.“ — „Beži, beži, prismoda“, se grohoče Jaka. „Pa stavi,“ veli Nace. Jaka, lakomen in zmage gotov, pristane. Kuharica Katra, ki je itak že stala med vratmi, prevzame od obeh denar. Vsak je dal krono. Katra pa obljubi, da zmagovalcu izroči obe kroni. Nato prinese klibo mrzle vode. Nace jo zlije Jakatu na glavo. Jaka zarjove, kajti voda mu je šla za vrat in po neizmerne trebuhu navzdol. Nace pa žalostno vzdihne: „Sem pa izgubil stavo“. Minuto pozneje je bil Nace že pred vratmi, tako, da ni imel časa, da bi Katri dal običajno napitnino, ta pa je zmerjala Jakata, zakaj se pajdaš s takim liberalcem.

MASTIN

Živino redilni prašek, primešaj krmu. Prebavi vsako krmo do zadnjega, da se je nič ne izgubi. Dobil najvišje kolajne na razstavah v Londonu v Parizu, v Rimu in na Dunaju. Tisoči gospodarjev hvalijo Mastin. Ako se pri vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem naj se naroči po poštni dopisnici v izdelovalnici Mastina.

lekarna Trnkóczy v Ljubljani

5 zavojev (paketov) Mastina za 80-60 K poštne prosto na dom.

GARJE,

srbečico, braste, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo po pošti K 12-50 poštne prosto.

Sprejme se vrtnar

za zelenjavo, tudi lahko ženska, sajraje pa begunec z Goriškega. — Stanovanje in hrana v hiši, plača po dogovoru. Ponudbe osebne ali pismene na hotel „Slon“ Ljubljana.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Stritarjeva ulica št. 2. Podružnice v Splitu, Trstu, Celovcu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovljah; bančna ekspozitura v Ptuj.

Delniška glavica in rezerve okrog **K 50.000.000** —
Telefon št. 251.

Sprejema
vloge na knjižice in tekoči račun
proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev,
= valut in dovoljuje vsakovrstne kredite. =
Brzjavni naslov: „Banka“.

Delniška glavica
K 30.000.000

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerve okrog
K 10.000.000

Centrala: Trst. Podružnice: Beograd, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Maribor, Metković, Opatija, Split, Sarajevo, Šibenik, Zadar, Ekspozitura Kranj.

Sprejema: Vloge na knjižice. — Vloge na tekoči in ziro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. — Rentni davek plača banka iz svojega.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd. **Izdaja:** Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predjume: na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih. Daje trgovske kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: Borzne asocila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzjavni naslov: Jadranska.

Telefon št. 257.